ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 20
Архівний № 254

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 11661

Гайдай
Ольга
Ивановна

Начато: 2 ноября 1946 г.
Окончено: 17 сентября 1955 г.
на 7 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 20
Архівний № 254

зразу ...ині території
минулий ...чини, Польщі,
ого уря... країн. Саме
пом'якше...ність фашист-
годами ... економічного
ється ...ваної терито-
им країн...
го і загал...о нападу на
ідроджен...41 р. відбула-
нові пови... розроблення
ож і ми... за варіантом
нами. ...ьтаті цієї на-
колишні ... економічний
були к... ...ризначення —
апівфаши... ...дпорядкований
уссоліні ...дбачено ство-
гітлері... ...містах СРСР
гарія, У... ...дарських ін-
инилися ... перед якими
агентів, ...ики завдання
війну пр... ...ня і розграбу-
Друга с... ...ромисловості і
'язана ...ства.
тільки ...о сільськогос-
зламаний ... були інструк-
знаємо, ...господарських
и нерозр... ...валась повна
з це зр... ...дів для досяг-
договор... ...них цілей. Ви-
окремо ...о нещадне по-
сть зап... ...кими людьми
зму та... ...сіянами, укра-
дем... ... Повідомлення
жавах, ...кавної Комісії
меччини. ...ва, вчинені гіт-
і догов... ... Сталінській
відрі... ...стах, говорять
догов... ...очинні плани
вої ві... ...і його спод-
Зрозу... ...ачною мірою
рації
ийнятій ...ня німецької
ї керів... ...сті і сільсько-
жав — ...бочою силою і
них Шта... ...тою фізичного
о Сою... ...мічного послаб-
алася ... ...народів підсуд-
станні ... співучасники
і дати в... ...ві використали
можливіс... ...емних робітни-
установи
еможна ...имусової праці
і безпе... ...тлерівцями ще
нні реп... Досить нагада-
лив д... ...тлера, в якій
днак, д... ...судний Герінг,
я питан... ...року.
м в Іспа... ...опада 1941 ро-
алекий ... січня 1942 ро-
від усіх підві-

Саме Гессу декретом Гітлера від 21 квітня 1933 р. було надане «повне право ухвалювати рішення від імені Гітлера з усіх питань, які стосуються керівництва партією».

Слідом за тим Гесс продовжував прибирати до своїх рук все нові й нові пости в гітлерівській державі. Від 1 грудня 1933 р. він — імперський міністр без портфеля «для забезпечення близького співробітництва партії і штурмових загонів з цивільними властями»; 4 лютого 1938 р. він призначається членом таємної ради; 30 серпня 1939 р. — членом ради міністрів у справі оборони імперії, а 1 вересня 1939 р. Гітлер оголошує Гесса своїм наступником після Герінга, Гесс дістає також звання обергруппенфюрера СС і СА.

Декретом від 27 липня 1934 р Гітлер зобов'язав керівників усіх відомств і міністерств Німеччини подавати Гессу всі законопроекти на попереднє затвердження.

Гесс займався добором і розставленням керівних фашистських кадрів. Про це свідчать указ Гітлера від 24 вересня 1935 року і інші документи, подані Трибуналові обвинуваченням.

Зокрема слід відзначити активну роль Гесса у плануванні й проведенні агресивних воєн. Всі агресивні акції гітлерівської Німеччини намічались і підготовлялись при найбезпосереднішій участі Гесса і підлеглого йому партійного апарату гітлерівців.

Ще 12 жовтня 1936 р., виступаючи в Баварії, Гесс закликав німців «вживати трохи менше жиру, трохи менше свинини, трохи менше яєць... Ми знаємо, — говорив Гесс, — що іноземна валюта, яку ми цим самим зберігаємо, іде на озброєння. І на сьогодні дійсний лозунг: «Гармати замість масла».

Про це ж говорив Гесс і напередодні свого вильоту до Англії —1 травня 1941 р., виступаючи на заводі Мессершмідта з закликом до продовження агресивної війни.

Разом з Гітлером, Герінгом та іншими керівними діячами гітлерівської змови Гесс підписував укази про приєднання до Німеччини захоплених територій.

оливо в сфері воєнної економіки і в партії, проводились цілком з ініціативи заступника фюрера».

Гесс відмовився давати пояснення Трибуналові. Його оборонець Зайдель з штучним пафосом заявив, що Гесс вважає цей Трибунал не компетентним для суду над німецькими воєнними злочинцями... і зараз же без паузи з усіх сил безуспішно намагався реабілітувати Гесса.

Гесс навіть намагався оголосити себе божевільним, щоб уникнути заслуженої кари. Але, коли Гесс переконався, що такий маневр йому не допоможе, він змушений був заявити в суді, що він симулював втрату пам'яті, що це був тактичний викрут з його боку, і змушений був визнати, що несе повну відповідальність за все те, що він зробив і підписав разом з іншими.

Отже, на суді цілком викрита незграбна спроба Гесса уникнути відповідальності, і Гесс повинен у повній мірі зазнати кари за участь у загальному плані або змові для вчинення злочинів проти миру, у воєнних злочинах, найтяжчих злочинах проти миру і людяності, які вчинені ним спільно з іншими підсудними.

БОРМАН

Ім'я підсудного Мартіна Бормана нерозривно зв'язане з створенням гітлерівського режиму. Він був одним з тих, хто чинив найстрахітливіші злочини, спрямовані на знищення сотень і тисяч невинних людей.

Разом з підсудним Розенбергом Борман з найжорстокішою послідовністю провадив пропаганду расової теорії.

Ним були видані численні директиви, спрямовані на дискримінацію євреїв у гітлерівській Німеччині, директиви, що відіграли згодом фатальну роль і викликали за собою винищення міліонів євреїв. Цією своєю діяльністю він заслужив у Гітлера велике довір'я, йому було «надано право представляти партію в сфері державного життя...». (Постанови і розпорядження партійної канцеля-

(Продовження на 3-ій стор.).

сомольці виконують певні доручення, відповідають за ту чи іншу ділянку роботи.

Часто можна почути такі заяви: «організація у нас чимала, для всіх не знайдеш діла». До подібних розмов вдається той комсомольський керівник, який звик до шаблону, погано знає запити молоді, її нахили і прагнення. Наведемо такий приклад: мешканці гуртожитку Слов'янського будівельно - монтажного управління № 2 цілком резонно скаржаться на нудьгу, на відсутність книг, журналів, газет. Корисну справу зробив би комітет ЛКСМУ, коли б доручив найбільш грамотним товаришам проводити в гуртожитку голосні читання, бесіди про п'ятирічку, влаштовувати обговорення книжок. Та до цього тут не додумалися. І виходить подвійна шкода: хороші комсомольці не залучені до активної діяльності, а, головне, — культгае політвиховна робота серед молодих будівельників.

Є комсомольські керівники, які вдаються до іншої крайності: формально розподілять доручення між комсомольцями, не враховуючи їх здібностей, нахилів, і на цьому заспокоюються. Толк буде тільки тоді, коли ми налагодимо систематичну перевірку виконання доручень. Ось чому слід частіше заслуховувати на зборах звіти комсомольців про їх громадську роботу, щоб спільно проаналізувати допущені ними недоліки, дати їм дружню пораду.

Тепер, у дні всенародної боротьби за виконання і перевиконання нової сталінської п'ятирічки, перед комсомольськими організаціями стоять як ніколи відповідальні завдання. Успішно виконати їх можна буде лише за умови організаційно - політичного зміцнення комсомольських організацій. А шлях до цього — залучення всіх комсомольців до активної участі в роботі первинної організації, правильний, вдумливий розподіл доручень, повсякденна перевірка їх виконання.

літи, але які в ході війни порвали з Німеччиною, повалили своїх фашистських правителів і, як правило, активно виступили на стороні демократичних країн у війні за перемогу над гітлерівською Німеччиною. Ми всі будемо пам'ятати про той хід подій, як вони розвивалися на наших очах під час останньої війни в Європі, і це допоможе нам дати правильну відповідь на запитання про забезпечення справедливого, міцного і тривалого миру на майбутнє.

Справедливість, насамперед, вимагає, щоб ми на ділі зважали на інтереси країн, що зазнали нападу і потерпіли в результаті агресії. Радянський Союз, який сам зазнав нападу з різних боків, і який виніс виняткова тяжкий тягар навали фашистських орд Німеччини, а також Італії, Румунії, Угорщини і Фінляндії, глибоко співчуває всім народам, що потерпіли від агресії. Радянський Союз знову вітає з цієї трибуни народи союзних країн, які провадили самовіддану боротьбу проти наших спільних ворогів, і висловлює своє непохитне прагнення подавати їм підтримку в їх справедливих вимогах по покаранню воєнних злочинців, по відшкодуванню заподіяної їм шкоди, по встановленню справедливого миру. Радянський Союз не може інакше розглядати свої обов'язки перед союзниками.

Для нас повинно бути ясно, що країни, які напали і виступили в союзі з Німеччиною, повинні відповідати за злочини своїх правлячих кіл. Агресія і вторгнення до чужих країн не повинні залишатися непокараними, якщо дійсно прагнути запобігти новим агресіям і вторгненням. Безкарність у таких випадках і відмовлення від захисту законних прав держав, які потерпіли від агресії, не мають нічого спільного з інтересами справедливого і тривалого миру і можуть бути на-руку тільки тим, хто готує нові агресії у своїх хижацьких імперіалістичних цілях.

Радянський Союз належить до тих країн, які послідовно борю-

повністю опубліковані
після підписання. За
з ініціативи Радянськ
був проведений ряд
умов, встановлених у
перемир'я, що поясн
жанням полегшити ц
перехід до економічно
ного національного в
гіеля війни. На цій ос
бути побудовані так
договори з цими краї

Не випадково, що
сателітами Німеччини
ни фашистського і н
ського типу. Італія М
відомо, була частиною
кої осі. Румунія і Бол
щина і Фінляндія оп
руках гітлерівських
втягли ці держави у
демократичних країн.
това війна була розв
шизмом і закінчилася
ді, коли фашизм був
розбитий. Ми тепер
фашизм і агресія стал
ними у наш час. Чере
міло, що в усіх мирних
поданих конференції,
вориться про необхідні
ти відродженню фаши
необхідність закріпити
тичні основи в дер
були сателітами Нім
цьому відношенні мирн
нашого часу істотно
ються від мирних
після першої світов
що цілком зрозуміло.
також, що в декла
визволену Європу, пр
Кримській Конференц
ків трьох союзних дер
ликобританії, Сполуче
Америки і Радянського
спеціальне підкреслюв
обхідність «знищити
ди націзму і фашизму»
воленим народам
створити демократичні
їх власним вибором. Н
рантувати міцний мир
якщо не знищити оста
фашизму, який розпа
світову війну. Якщо, о
диться все ще займати
про фашистський режи
то, очевидно, вже нед

1	2	3	4	5

Опрошена расхождение с регистрационным листом нет, к/м. не установлено. Опросил. п/р. упол. РОМВД 20/XII 42 г. Кузнецов

№ 59

Д 1 565 256

8/260

4/V-45 г.

1 Фамилия, имя, отчество Гайдай Ольга Ивановна

2 Сумская обл. Смелянский р-н с. Тумашевка. место рождения 1923 года рождения

3 Профессия Колхозница

4 Партийность и где находится партийный документ? б/п. Образование 4 класс.

5 В каком городе, селе, усил до убытия из СССР место работы и последняя должность? Проживала и работала по месту рождения.

6 Причины выезда из СССР 10/IX.42 году. Мобилизована немцами на работу в Германию.

7 Сколько раз задерживался допрашивался и арестовывался немцами, за что? Не задерживалась, не допрашивалась, не арестовывалась.

8 Содержался в спецлагерях противника где именно наименование лагеря и что там делал? В спецлагерях противника не содержалась.

9 Проходил ли службу в немецкой армии, полиции воинских частях, госпиталях, строительных батальонах, соедавшихся противником, служил ли немецких учреждениях,

1	2	3	4	5

Каких, в качестве какой должности?

В немецкой армии и полиции службу не проходила.

10. Чем занимался, где, в качестве кого работал за рубежом? Жила и работала у помещика в с/х в д. Цильтендорф р-на Губен (Германия) с 23/IX-42 по 20/IV-45 г. Красной Армией

Прибыла домой 15/IX-45 году.

11. Какие предъявил и сдал документы?

Документов не имеет.

12. Где проживают близкие родственники, кто именно

Отец Гайдай Иван Максимович живут в д. Туманиевка
сестра —"— Анна Ивановна
Смелянского р-на Сумской обл.
Сестра Гайдай Марфа Ивановна находится в Германии.

13. Куда следует на постоянное место жительства в СССР?

Сумская обл. Смелянский р-н д. Туманиевка.

Правильность данных мною сведений подтверждаю Гайдай

Регистрационный лист заполнил
Ст/уп НК 2 Б. [illegible] — /Орлов/.

Регистрационный лист проверил председатель регистрационной комиссии НКВД СССР
капитан Г. Б. (Бабинин)

Удостоверение о направлении на постоянное место жительства в СССР получил
подпись Гайдай

могут подтвердить следующие граждане.
1) Косенко Петро Иосифович
2) Павлун Гарасим из лагеря.
3) Кузьменко Настя — Романовна.

УРСР
Законавчий Комітет
Томашівської
Сільської Ради
Депутатів Трудящих
2 Ноября 1946 р.
№ 53.
с. Томашівка
Сміліського р-ну, Орловськ. обл.

Справка - Характеристика

Гражд. Томашовского сельсовета Смеловского района Гайдай Ольга Ивановна 1923 года рождения по соц. происхождению с крестьян-бедняков. Родители до и после Октябрьской революции занимались хлебопашеством. Во время немецкой оккупации работали в общем дворе на рядовых работах. Связи с немцами и их пособниками не имели. Сама Гайдай Ольга Ивановна в 1942 году добровольно уехала в Германию

на работу. Возвратилась в село Томашовку 15 Октября 1945 года. В настоящее время проживает в селе Томашовка и работает в колхозе им Буденного на рядовых работах.

Председатель с/с [signature]

Секретарь с/с Демиш.

Справка 5 4

Гайдай Ольга
Ивановна 1923 г. по
учетам роаго
не значится.

Нач. Саяновского роаго
капитан

(Строгино)

45

Справка

Гайдай Ольга
Ивановна по учетам
РОИВД не значится

Нач. Саяновского РОИВД
капитан [illegible]
[illegible]

№ 11661

[illegible] приказом КГБ при СМ СССР № 00730 [illegible] для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело-производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел

к-н. Иванченко

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

п-к (Кезиков)

Сентябрь 1955 г.

Ф-6

„УТВЕРЖДАЮ"
Пред. районной проверочно-
фильтрационной комис
сии _____
"__" 17/II 194 7 г.

Заключение

(ПО ФИЛЬТРАЦИОННОМУ ДЕЛУ)

гор. (село) Смелое
"11" февраля 1947 г.

Мы, члены проверочно-фильтрационной комиссии при Смеловском РОНКВД, Сумской области, рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гражданина,

Гайдай Ольга Ивановна 1925 г.

прибывшего к месту постоянного жительства с. Комаровка Смеловского р-на Сумской области

"__" 20/IV-45 г. 194 года и найдя, что 10/IX-42 года

Насильно угнана на работу в Германию в г. Цильтендорф, работала в хозяйства принимая во-внимая, что нет основания предполагать о ее причастности к вражеской работе на стороне немецко-фашистских оккупантов, а по-этому:

Руководствуясь приказом НКВД—НКГБ СССР
№00706—00268 от 16.VI.1945 г.

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Считать гр. Гайдай Ольга Ивановна

проверенным и фильтрационное на него дело сдать в архив 1-го спецотдела УНКВД для хранения и взятия его на оперативный учет.

2. Передать ФД на гр. _____

Нач. РОМГБ
~~нача~~ капитан

члены коммиссии:

Зам. Нач. РОМВД
капитан

(Стромилов)

(Овчаров)

1. Фам. Гайдай

2. Имя Ольга

3. Отч. Ивановна

4. Год рожд. 1923 5. Место рожд. Сумская обл. смоленск. р-н с. Тумашевка

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию

7. Проф. (спец.) нет

8. Парт. б/п. 9. Нац. 10. Гражд. СССР.

11. За границей был с 19 г. по 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал:

работала в с/х. г. Цильтендорфа

(фамилия, составившего карточку)

Орлов

Усенко

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Кожинбург

Город

Область Лагерь №20

Республ. Германия

фильтрацию прошел

с 4/VI 1945 г.

по 28/VI 1945 г.

Арх фил

11661

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

а) Решение филътрац. комиссии: направить
по месту жительства

б) выбыл 28/VIII.45 19 45 г. Сумская обл. Сумской р-н.
направлен (указать точныи адрес, куда

выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен
в какой лагерь, тюрьму

в) Личное дело направлено „ “ 1945 г. при № 565/216
в У. Н. К. В. Д. Сумской обл.
(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В д[illegible] справі пронумеровано 7 аркушів

(сім)

«6» января 1993

Посад[illegible] Хранит. фондов

П.д. [illegible]

Перевірено 11.09.2026р.

ВВС

Арт 1-С-3803-1